IQTISODIY TERMINLARNI O'QITISH JARAYONIDA TALABALARNING KASBIY-AMALIY KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING SAMARALI USULLARI

Djamalutdinova Barno Ramizitdinovna
Xalqaro Nordik universiti "Chet tillar" kafedrasi katta o'qituvchisi
Email: djamalutdinovabarno@gmail.com
https://orcid.org/0009-0004-1141-9867
DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.23906815

Annotatsiya. Maqolada iqtisodiy terminlarni o'qitish jarayonida talabalarning kasbiy-amaliy ko'nikmalarini shakllantirish masalalari yoritiladi. Iqtisodiy tushunchalarni faqat ta'rif va nazariy ma'lumotlar orqali o'zlashtirish bilan cheklanmasdan, ularni real kasbiy vaziyatlarda qo'llashga yo'naltirilgan metodik yondashuvlar tahlil qilinadi. Muammoli ta'lim, keys-stadi, loyiha metodi, ishbilarmonlik o'yinlari, simulyatsiya, korpus va raqamli resurslardan foydalanishning didaktik imkoniyatlari ochib beriladi. Shuningdek, terminologik kompetensiyani baholash mezonlari hamda dars jarayonini tashkil etish bo'yicha amaliy tavsiyalar taklif etiladi. Maqola iqtisodiyot, menejment, moliya va biznes yo'nalishlarida ta'lim beruvchi pedagoglar uchun mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: iqtisodiy termin, kasbiy-amaliy ko'nikma, terminologik kompetensiya, keys-stadi, loyiha metodi, muammoli ta'lim, simulyatsiya, kommunikativ yondashuv, raqamli ta'lim.

KIRISH. Globallashuv, raqamli iqtisodiyot va mehnat bozoridagi tezkor o'zgarishlar iqtisodiyot yo'nalishida tahsil olayotgan talabalardan nafaqat nazariy bilim, balki kasbiy vazifalarni mustaqil hal qila olishni ham talab etmoqda. Bitiruvchining raqobatbardoshligi iqtisodiy jarayonlarni tushunishi, sohaga oid axborotni tahlil qilishi, hisob-kitob natijalarini izohlashi va o'z fikrini mutaxassislik tilida aniq ifodalay olishiga bog'liq. Shu jihatdan iqtisodiy terminlarni puxta o'zlashtirish kasbiy tayyorgarlikning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

Iqtisodiy terminlar muayyan fan yoki kasbiy faoliyat doirasida qo'llanadigan, iqtisodiy hodisa, jarayon, ko'rsatkich va munosabatlarni ifodalovchi maxsus birliklardir. "Inflyatsiya", "likvidlik", "rentabellik", "amortizatsiya", "investitsiya", "pul oqimi", "tannarx", "yalpi ichki mahsulot" kabi atamalar iqtisodiy matnlarni anglash bilangina cheklanmay, moliyaviy hisobotlarni o'qish, biznes-reja tuzish, bozor holatini baholash va qaror qabul qilishda ham faol ishlatiladi.

Amaliyotda terminlarni o'qitish ko'pincha lug'at tuzish, ta'riflarni yodlash va test topshiriqlarini bajarish bilan chegaralanib qoladi. Bunday yondashuv boshlang'ich bilimni shakllantirishi mumkin, biroq talabaning terminni vaziyatga mos tanlash, uning mazmunini izohlash, boshqa tushunchalar bilan bog'lash va kasbiy muloqotda qo'llash qobiliyatini har doim ham yetarli rivojlantirmaydi. Demak, ta'lim jarayonida terminologik bilimni amaliy faoliyat bilan uzviy bog'lash zarur.

Mazkur maqolaning maqsadi iqtisodiy terminlarni o'qitish orqali talabalarda kasbiy-amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiluvchi samarali metodlarni tizimlashtirish, ularning didaktik imkoniyatlarini asoslash hamda mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Maqola nazariy-metodik tahlilga asoslanadi; unda empirik tajriba natijalari yoki statistik ko'rsatkichlar mavjud deb da'vo qilinmaydi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

1. IQTISODIY TERMINOLOGIK KOMPETENSIYANING MAZMUNI

Terminologik kompetensiya — talabaning sohaga oid terminlarni tanish, ma'nosini anglash, izohlash, kontekstda to'g'ri qo'llash hamda ular o'rtasidagi mazmuniy munosabatlarni aniqlash qobiliyatidir. Iqtisodiy ta'limda bu kompetensiya bir nechta o'zaro bog'liq tarkibiy qismlardan tashkil topadi.

Birinchidan, semantik tarkibiy qism terminning mazmunini, chegarasini va boshqa tushunchalardan farqini bilishni anglatadi. Masalan, "daromad", "foyda" va "tushum" tushunchalari kundalik nutqda yaqin ma'noda ishlatilishi mumkin, biroq iqtisodiy hisob-kitobda ular bir xil mazmunni bildirmaydi. Talaba tushunchalarning farqini misollar orqali izohlay olishi lozim.

Ikkinchidan, funksional tarkibiy qism terminni muayyan kasbiy vazifada qo'llashni nazarda tutadi. Masalan, rentabellik ko'rsatkichini hisoblash, natijani sharhlash yoki korxonaning moliyaviy holati haqida xulosa chiqarishda terminning mazmuni amaliy harakat bilan birlashadi. Uchinchidan, kommunikativ tarkibiy qism iqtisodiy ma'lumotni og'zaki va yozma shaklda aniq bayon qilish, savollarga javob berish, hisobot yoki taqdimot tayyorlash ko'nikmalarini qamrab oladi.

To'rtinchidan, tahliliy tarkibiy qism turli manbalardagi iqtisodiy axborotni solishtirish, ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash va dalillangan xulosa chiqarishga xizmat qiladi. Beshinchidan, mustaqil o'rganish tarkibiy qismi yangi terminlarni kontekst, lug'at, elektron ma'lumotlar bazasi va mutaxassislik adabiyotlari yordamida o'zlashtirish qobiliyatini bildiradi.

Shunday qilib, iqtisodiy terminologik kompetensiya alohida lug'aviy bilim emas, balki bilim, amaliy harakat va kasbiy muloqotning yaxlit birligidir. Uni shakllantirishda terminlar mavzular bo'yicha tizimlashtirilishi, real hujjatlar va vaziyatlar bilan bog'lanishi, takroriy hamda bosqichma-bosqich mashqlar orqali mustahkamlanishi kerak.

2. KASBIY-AMALIY KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK TAMOYILLARI

Iqtisodiy terminlarni o'qitish jarayoni maqsadga yo'naltirilgan, izchil va amaliy faoliyat bilan bog'langan bo'lishi lozim. Bunda quyidagi didaktik tamoyillarga tayanish maqsadga muvofiq.

Kasbiy yo'naltirilganlik tamoyili o'quv materialini talabaning kelajakdagi mehnat vazifalari bilan bog'laydi. Masalan, moliya yo'nalishi talabalari uchun "aktiv", "majburiyat", "pul oqimi", "kredit riski" terminlari moliyaviy hisobot va bank amaliyoti bilan birga o'rganiladi. Marketing yo'nalishida esa "bozor segmentatsiyasi", "talab elastikligi", "brend pozitsiyalashuvi" kabi tushunchalar reklama va bozor tahlili vazifalari orqali mustahkamlanadi.

Kontekstual o'qitish tamoyili terminni alohida so'z sifatida emas, balki matn, jadval, diagramma, hisobot yoki kasbiy muloqot tarkibida o'rganishni talab qiladi. Termin kontekstda berilganda talaba uning ma'nosini vaziyatdan kelib chiqib aniqlashga, qo'llanish chegarasini anglashga o'rganadi.

Faollik va mustaqillik tamoyili talabaning tayyor ma'lumotni qabul qiluvchi emas, balki izlanish, tahlil va qaror qabul qilish jarayonining faol ishtirokchisi bo'lishini ta'minlaydi. O'qituvchi yo'naltiruvchi, maslahat beruvchi va teskari aloqa tashkil etuvchi vazifasini bajaradi.

Fanlararo integratsiya tamoyili iqtisodiy terminlarni matematika, statistika, axborot texnologiyalari, huquq va chet tili bilan bog'laydi. Masalan, "foiz stavkasi" terminini o'rganish matematik hisoblash, kredit shartnomasi va bank xizmatlari matnini tahlil qilish bilan uyg'unlashtirilishi mumkin.

Bosqichlilik tamoyiliga ko'ra, avval terminning asosiy ma'nosi o'zlashtiriladi, keyin u sodda misollarda qo'llanadi, so'ng murakkab vaziyat va mustaqil loyiha doirasida ishlatiladi. Bu ketma-ketlik bilimning mexanik yodlash darajasida qolib ketishining oldini oladi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

3. IQTISODIY TERMINLARNI O'QITISHDA SAMARALI METODLAR

3.1. Muammoli ta'lim va savol-javob strategiyasi

Muammoli ta'lim talabani tayyor ta'rifni yodlashdan ko'ra, muammoni anglash va yechim izlashga undaydi. Mashg'ulot "Korxona daromadi oshdi, ammo sof foydasi kamaydi. Bunga qanday omillar sabab bo'lishi mumkin?" kabi savol bilan boshlanishi mumkin. Talabalar xarajatlar, tannarx, soliq, foiz to'lovlari va foyda terminlarini qo'llab, ehtimoliy sabablarni izohlaydilar.

Bunday mashg'ulotda o'qituvchi terminning ilmiy ta'rifini muammo muhokamasidan keyin aniqlashtiradi. Natijada yangi tushuncha talabaning avvalgi bilimlari bilan bog'lanadi. Savollar oddiy ta'rifdan tahlil va baholashga qarab murakkablashib borishi lozim: "Bu termin nimani anglatadi?", "Qaysi vaziyatda qo'llanadi?", "Unga yaqin tushunchadan farqi nimada?", "Qaror qabul qilishga qanday ta'sir ko'rsatadi?"

3.2. Keys-stadi — kasbiy vaziyatlarni tahlil qilish

Keys-stadi metodi iqtisodiy terminlarni real yoki realga yaqin vaziyatlarda qo'llash imkonini beradi. Masalan, kichik korxonaning bir oylik daromad va xarajatlari ko'rsatilgan jadval talabalarga taqdim etiladi. Ular tushum, doimiy xarajat, o'zgaruvchan xarajat, tannarx, yalpi foyda va rentabellik tushunchalaridan foydalanib, korxona holatini tahlil qiladilar.

Keys topshirig'i quyidagi bosqichlarda tashkil etilishi mumkin: vaziyat bilan tanishish; muhim iqtisodiy ma'lumotlarni ajratish; tegishli terminlarni aniqlash; hisob-kitob va tahlilni bajarish; guruh xulosasini taqdim etish. Baholashda faqat yakuniy javob emas, terminlardan to'g'ri foydalanish, dalillash, jamoaviy muloqot va xulosa sifati ham hisobga olinadi.

Keys materiallari talabalarning tayyorgarlik darajasiga mos bo'lishi zarur. Dastlab sodda va kam sonli ko'rsatkichlardan foydalaniladi, keyinchalik qarama-qarshi ma'lumotlar, noaniqlik va bir nechta yechimga ega vaziyatlar kiritiladi.

3.3. Loyiha metodi va mahsulotga yo'naltirilgan topshiriqlar

Loyiha metodi talabalarga iqtisodiy terminlarni muayyan yakuniy mahsulot yaratish jarayonida qo'llash imkonini beradi. Bunday mahsulot biznes-reja, kichik korxona xarajatlari tahlili, bozor so'rovi, investitsion taklif, moliyaviy savodxonlik bo'yicha buklet yoki iqtisodiy atamalar lug'ati bo'lishi mumkin.

Masalan, "Talabalar uchun kichik biznes loyihasi" mavzusida guruhlar mahsulot yoki xizmat turini tanlaydi, boshlang'ich xarajatlarni hisoblaydi, kutilayotgan tushum va foydani baholaydi. Jarayonda kapital, investitsiya, xarajat, daromad, foyda, zarar, rentabellik va risk terminlari amaliy mazmunga ega bo'ladi. Yakunda loyiha taqdimoti o'tkazilib, talabalar o'z qarorlarini iqtisodiy dalillar bilan asoslaydi.

Loyiha topshirig'ining samaradorligi uchun vazifa, muddat, kutilayotgan natija, foydalaniladigan manbalar va baholash mezonlari oldindan aniq belgilanishi lozim. Guruhdagi rollar — tahlilchi, hisobchi, taqdimotchi va muharrir — navbat bilan almashtirilsa, har bir talabaning ishtiroki kuchayadi.

3.4. Ishbilarmonlik o'yinlari va simulyatsiya

Ishbilarmonlik o'yinlari iqtisodiy terminlarni muloqot va qaror qabul qilish jarayonida faol ishlatishga yordam beradi. "Bank va mijoz", "Investor va tadbirkor", "Sotuvchi va xaridor", "Korxona rahbariyati yig'ilishi" kabi rolli vaziyatlar tashkil etilishi mumkin. Talabalar o'z rollariga mos terminlardan foydalanib, muzokara olib boradi, taklif beradi va qarorlarni himoya qiladi.

Simulyatsiya jarayonida talabalar shartli korxona yoki bozor faoliyatini boshqaradilar. Ularga narx, ishlab chiqarish hajmi, reklama xarajati yoki kredit olish bo'yicha qarorlar taklif qilinadi. Har bir

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

qarorning natijasi jadval yoki raqamli vosita orqali ko‘rsatiladi. Bunda talabalar talab, taklif, marja, likvidlik, budjet, risk va raqobat kabi terminlarni vaziyatga mos qo‘llashni o‘rganadi.

O‘yin yakunida refleksiya o‘tkazish muhim: qaysi terminlar to‘g‘ri ishlatildi, qaysi tushunchalar chalkashdi, qaror natijasiga qanday omillar ta’sir qildi? Refleksiya tajribani ongli bilimga aylantiradi.

3.5. Terminologik xarita, lug‘at va konseptual jadval

Terminologik xarita tushunchalar o‘rtasidagi aloqalarni ko‘rsatadi. Masalan, “korxona moliyasi” markaziy tushunchasi atrofida daromad, xarajat, foyda, aktiv, majburiyat, kapital va pul oqimi terminlari joylashtiriladi. Talabalar har bir terminni ta’rif, misol, formula yoki unga aloqador tushuncha bilan bog‘laydi.

Konseptual jadvalda terminning ta’rifi, qo‘llanish sohasi, misoli, yaqin tushunchadan farqi va amaliy vazifasi alohida ustunlarda berilishi mumkin. Bu usul ayniqsa bir-biriga yaqin terminlarni farqlashda samarali. Talabalar semestr davomida o‘z terminologik portfelini yuritib, yangi atamalarni muntazam to‘ldirib borishlari mumkin.

Lug‘at tuzishda faqat tarjima yoki qisqa ta’rif bilan cheklanmaslik tavsiya etiladi. Har bir termin uchun sodda izoh, kasbiy kontekstdagi gap, misol va zarur bo‘lsa formulani kiritish terminning amaliy qiymatini oshiradi.

3.6. Raqamli resurslar va autentik materiallardan foydalanish

Elektron jadvallar, taqdimot dasturlari, onlayn lug‘atlar, elektron darsliklar, ochiq statistik ma’lumotlar va korxonalarning ommaviy hisobotlari iqtisodiy terminlarni o‘qitishda qo‘shimcha didaktik manba bo‘la oladi. Talabalar rasmiy hisobot yoki statistik jadvaldan terminlarni ajratib, ularning kontekstdagi ma’nosini izohlaydilar.

Elektron jadval dasturlarida xarajat va daromadlarni hisoblash, diagramma tuzish hamda natijani sharhlash terminlarni amaliy faoliyat bilan bog‘laydi. Onlayn viktorina va kartochkalar esa takrorlash, tezkor teskari aloqa va o‘z-o‘zini tekshirish uchun qulay. Biroq raqamli vosita dars maqsadining o‘rnini egallamasligi, balki uni amalga oshirishga xizmat qilishi kerak.

Autentik materiallardan foydalanishda ma’lumotlarning manbasi, sanasi va ishonchliligini tekshirishga o‘rgatish zarur. Talabalar statistik ko‘rsatkichni shunchaki ko‘chirib olish emas, balki uning mazmuni, o‘lchov birligi va cheklovlarini tushuntirishga odatlanishi lozim.

4. AMALIY MASHG‘ULOTNI TASHKIL ETISH MODELI

Iqtisodiy terminlarni kasbiy ko‘nikmalar bilan bog‘lab o‘qitish uchun mashg‘ulotni besh bosqichda tashkil etish mumkin. Birinchi bosqich — motivatsiya va muammoli vaziyat: o‘qituvchi mavzuga doir kasbiy savol, qisqa yangilik yoki jadvalni taqdim etadi. Ikkinchi bosqich — terminlarni aniqlash: talabalar vaziyatda uchraydigan asosiy tushunchalarni ajratib, ularning dastlabki ma’nosini muhokama qiladilar.

Uchinchi bosqich — mazmunni aniqlashtirish: o‘qituvchi ilmiy ta’rif, zarur formula, terminlar o‘rtasidagi farq va qo‘llanish doirasini tushuntiradi. To‘rtinchi bosqich — amaliy qo‘llash: talabalar keys, loyiha, hisob-kitob, rolli o‘yin yoki taqdimot bajaradilar. Beshinchi bosqich — baholash va refleksiya: natijalar mezonlar asosida tahlil qilinadi, xatolar muhokama qilinadi va yangi terminlar terminologik portfelga kiritiladi.

Masalan, “Korxona xarajatlari va foyda” mavzusidagi 80 daqiqalik mashg‘ulot quyidagicha taqsimlanishi mumkin: motivatsiya va muammo — 10 daqiqa; terminlarni aniqlash — 10 daqiqa; nazariy izoh — 15 daqiqa; keys bo‘yicha guruh ishi — 25 daqiqa; taqdimot va muhokama — 15 daqiqa;

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

refleksiya va yakuniy baholash — 5 daqiqa. Vaqt taqsimoti fan dasturi va guruhning tayyorgarligiga qarab o‘zgartiriladi.

Mashg‘ulot natijasida talaba terminni ta’riflashi, uni tegishli vaziyatda qo‘llashi, oddiy iqtisodiy hisob-kitobni izohlashi va xulosani kasbiy uslubda bayon qilishi kutiladi. Bu natijalar dars boshida o‘quv maqsadi sifatida aniq ifodalansa, talaba o‘z faoliyatini ham maqsadga muvofiq rejalashtiradi.

5. KASBIY-AMALIY KO‘NIKMALARNI BAHOLASH MEZONLARI

Baholash terminlarni yoddan aytish bilangina cheklanmasligi kerak. U talabaning terminologik bilimni amaliy vazifada qay darajada qo‘llay olishini aniqlashi lozim. Buning uchun quyidagi mezonlardan foydalanish mumkin:

• Terminologik aniqlik — terminning ma’nosini to‘g‘ri tushuntirish va yaqin tushunchalardan farqlash.

• Kontekstda qo‘llash — terminni tegishli iqtisodiy vaziyat, matn yoki hujjatda o‘rinli ishlatish.

• Amaliy tahlil — iqtisodiy ma’lumotlarni saralash, hisoblash, taqqoslash va izohlash.

• Kasbiy kommunikatsiya — fikrni og‘zaki va yozma shaklda izchil, aniq va dalillangan bayon qilish.

• Mustaqil faoliyat — manba topish, terminologik lug‘at yuritish va o‘z xatosini tahlil qilish.

Mazkur mezonlarni analitik rubrika asosida baholash mumkin. Masalan, har bir mezon 0 dan 3 ballgacha baholanadi: 0 — ko‘nikma namoyon bo‘lmadi; 1 — ko‘mak bilan, qisman bajarildi; 2 — asosan mustaqil va to‘g‘ri bajarildi; 3 — mustaqil, aniq va asosli bajarildi. Bunday rubrika talaba uchun kutilayotgan natijani ravshanlashtiradi va o‘qituvchining baholashini izchil qiladi.

Formativ baholash dars davomida savol-javob, tezkor topshiriq, tengdoshlar fikri va o‘z-o‘zini baholash orqali olib boriladi. Yakuniy baholashda esa keys yechimi, loyiha, taqdimot yoki kasbiy hujjat tayyorlash topshirig‘idan foydalanish mumkin. Baholash mezonlari topshiriqdan oldin e’lon qilinishi adolat va shaffoflikni ta’minlaydi.

6. METODIK MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO‘LLARI

Iqtisodiy terminlarni o‘qitishda uchraydigan muammolardan biri — talabalarning boshlang‘ich bilim darajasi turlicha bo‘lishidir. Ayrim talabalar iqtisodiy tushunchalar bilan avvaldan tanish, boshqalari esa ularni ilk bor o‘rganadi. Bunday holatda differensial topshiriqlar, tayanch lug‘atlar va bosqichma-bosqich murakkablashadigan keyslar qo‘llanishi maqsadga muvofiq.

Ikkinchi muammo — terminlarning kundalik nutqdagi va ilmiy qo‘llanishidagi farq. O‘qituvchi bunday terminlarni qarama-qarshi misollar, jadval va vaziyatlar yordamida tushuntirishi kerak. Uchinchi muammo — nazariy bilimning amaliy vazifalardan uzilib qolishi. Buni korxona hisobotlari, bozor ma’lumotlari, shartli biznes vaziyatlari va fanlararo loyihalar orqali kamaytirish mumkin.

To‘rtinchi muammo — ayrim talabalarning kasbiy muloqotda faol qatnashmasligi. Kichik guruhlar, rollarni taqsimlash, qisqa taqdimotlar va qo‘llab-quvvatlovchi teskari aloqa bunday to‘siqni yumshatadi. Beshinchi muammo — raqamli manbalardagi axborotning ishonchliligi. Talabalarga manbani tekshirish, ma’lumot sanasini aniqlash va statistik ko‘rsatkichlarni tanqidiy baholash ko‘nikmalarini ham o‘rgatish zarur.

Metodik ishlarning samaradorligi o‘qituvchining fan mazmuni, kasbiy amaliyot va zamonaviy ta’lim texnologiyalarini uyg‘unlashtira olishiga bog‘liq. Shu sababli pedagoglar iqtisodiy tashkilotlar faoliyatiga oid ochiq materiallarni muntazam kuzatib borishi, amaliyotchi mutaxassislar bilan hamkorlik qilishi va topshiriqlarni mehnat bozori ehtiyojlariga mos ravishda yangilashi lozim.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

XULOSA

Iqtisodiy terminlarni o‘qitish talabalarning kasbiy tayyorgarligini shakllantirishda muhim o‘rin tutadi. Terminlarni faqat ta’rif va tarjima darajasida o‘rgatish ularni kasbiy faoliyatda mustaqil qo‘llash uchun yetarli emas. Shu bois terminologik bilimni real iqtisodiy vaziyatlar, amaliy hisob-kitoblar, tahlil, muloqot va qaror qabul qilish faoliyati bilan bog‘lash zarur.

Tahlil qilingan muammoli ta’lim, keys-stadi, loyiha metodi, ishbilarmonlik o‘yinlari, simulyatsiya, terminologik xarita va raqamli resurslar bir-birini to‘ldiruvchi metodlar sifatida qo‘llanishi mumkin. Ularni tanlashda fan yo‘nalishi, talabalarning tayyorgarlik darajasi, mashg‘ulot maqsadi va mavjud resurslar hisobga olinishi kerak.

Kasbiy-amaliy ko‘nikmalarni shakllantirishning muhim sharti — baholashni terminni bilish bilan birga uni kontekstda qo‘llash, iqtisodiy ma’lumotni tahlil qilish va xulosani asoslash mezonlariga tayantirishdir. Taklif etilgan besh bosqichli mashg‘ulot modeli o‘qituvchiga nazariy tushuntirish va amaliy faoliyat o‘rtasida izchil bog‘lanish yaratishga yordam beradi.

Umuman olganda, iqtisodiy terminlarni amaliy yo‘naltirilgan metodlar asosida o‘qitish talabalarning terminologik kompetensiyasi, kasbiy muloqoti, tahliliy fikrlashi va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun metodik imkoniyat yaratadi. Ushbu yondashuvni ta’lim dasturlari, fan sillabuslari va amaliy mashg‘ulotlar mazmuniga izchil integratsiya qilish tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. — Москва: Педагогика, 1989.
2. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. — Москва: Высшая школа, 1991.
3. Выготский Л. С. Мышление и речь. — Москва: Лабиринт, 1999.
4. Dewey J. Experience and Education. — New York: Macmillan, 1938.
5. Kolb D. A. Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. — Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1984.
6. Biggs J., Tang C. Teaching for Quality Learning at University. 4th ed. — Maidenhead: Open University Press, 2011.
7. Prince M. Does Active Learning Work? A Review of the Research // Journal of Engineering Education. — 2004. — Vol. 93, No. 3. — P. 223–231.
8. Bonwell C. C., Eison J. A. Active Learning: Creating Excitement in the Classroom. — Washington, DC: ASHE-ERIC, 1991.
9. OECD. Skills for a Digital World. — Paris: OECD Publishing, 2016.
10. UNESCO. Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. — Paris: UNESCO, 2021.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.